

Tentamen: Inledande bioteknik (BB1010), etikmomentet

24 februari 2017

Instruktioner

Tentan består av tre delar. Del 1 och 2 utgörs av flervalsfrågor med fem svarsalternativ per fråga och del 3 en essäfråga.

I del 1 är endast ett svarsalternativ per fråga korrekt. Varje korrekt svar ger 2 poäng.

I del 2 kan flera alternativ per fråga vara korrekta (liksom att *alla* eller *inga* också kan vara det). Varje korrekt svar ger 1 poäng och varje inkorrekt svar ger 0,5 poängs avdrag.

Essäfrågan ska besvaras i löpande text. Svaret bedöms efter graden av teoranknytning och självständighet, tydlighet och utförlighet i argumentationen. Ett fullgott svar borde vara minst en sida långt, men inte mer än två. Som mest ges här 10 poäng.

För godkänt resultat krävs 50 % av maxpoäng, varav minst 4 poäng ska komma från essäfrågan.

Besvara del 1, 2 respektive 3 på olika blad! Skriv inte på baksidan!

Del 1

Endast ett svarsalternativ per fråga är korrekt. Varje korrekt svar ger 2 poäng.

1. Vilket av de följande alternativen är en dygdetiker mest intresserad av?

- a) Absoluta moraliska påbud
- b) Intrinsikala värden
- c) En människas moraliska karaktär
- d) Gudomliga budord
- e) Konsekvenser

2. Utilitarismen slår fast att vi ska

- a) Agera så att vi själva blir så lyckliga som möjligt
- b) Agera så att andra människor i samhället blir så lyckliga som möjligt
- c) Alltid prioritera människors lycka/njutning över djurens lycka/njutning
- d) Agera så att det blir så lite negativa konsekvenser som möjligt
- e) Agera så att det blir så mycket lycka i världen som möjligt

3. Vad är en pliktetiker mest intresserad av?

- a) Absoluta moraliska påbud
- b) Intrinsikala värden
- c) En människas moraliska karaktär
- d) Gudomliga budord
- e) Konsekvenser

Del 2

Flera alternativ per fråga kan vara korrekta (liksom att *alla* eller *inga* också kan vara det).
Varje korrekt svar ger 1 poäng och varje inkorrekt svar ger 0,5 poängs avdrag.

1. I artikeln "Moral Transhumanism" argumenterar Savulescu & Persson för moral enhancement. Vilket/vilka av följande argument använder de för att driva sin tes?

- a) Traditionella metoder för att forma vår moral – t ex utbildning – räcker inte till
- b) Vi måste börja med moral enhancement för att vara säkra på att kunna fatta rätt beslut med avseende på andra former av enhancement
- c) Vårt nuvarande beteende har mycket negativa konsekvenser för oss själva, våra medmänniskor, djuren och planeten i stort
- d) Att vara människa handlar mer om att ha vissa moraliska förmågor än biologi
- e) Vi behöver bli bättre på att samarbeta kring globala frågor som t ex miljöproblem

2. Francis Fukuyama oroar sig för enhancement och efterlyser en större ödmjukhet inför människans komplexitet. Vad tror Fukuyama kan hända?

- a) Enhancement kan leda till ojämlikhet
- b) Enhancement skulle bli väldigt dyrt för samhället
- c) Enhancement riskerar att undergräva respekten människor emellan
- d) Transhumanisterna kommer att få stort inflytande i samhället
- e) Våra positiva och våra negativa drag hänger ihop och om vi börjar försöka suddas ut det som vi upplever som negativt så kan det få oanade konsekvenser även för andra egenskaper

3. Vilka av följande argument är förknippade med Leon Kass, Bernard Williams eller Larry Temkin i artikeln "Is Living Longer Living Better?"

- a) Värdefulla ting skapas eller bär värde tack vare dödlighet
- b) Redan existerande icke-åldrande organiska organismer uppvisar andra egenskaper som det är troligt men oönskvårt att människan skulle utveckla om vi hindrar åldrande
- c) Tanken på odödlighet hör till fantasin och bör inte tas på allvar inom vetenskapen
- d) Den mest värdefulla frågan är inte om att leva *länge* utan att leva *väl*
- e) Gud vill att människan ska vara dödlig

4. Albert Weale identifierar i sin artikel "Ethical arguments relevant to the use of GM crops" fem typer av etiska betänkligheter vad gäller genmodifierade grödor. Vilka av följande hör till dem?

- a) GMO är bara ett maktverktyg
- b) GMO kan påverka människans välbefinnande negativt
- c) GMO kan vara skadligt för miljön
- d) GMO är inte tillräckligt beprövat
- e) GMO riskerar att underminera politikens inflytande över jordbruksnäringen

5. Vilka av följande är *inte* nämnda som etiska teorier om djurförsök i Anders Nordgrens "The Ethics of Animal Experimentation in the Age of Genetic Engineering"?

- a) Human dominion
- b) Equal consideration of interests
- c) Animal rights
- d) Strong human priority
- e) Weak human priority

Del 3

Essäfrågan ska besvaras i löpande text. Svaret bedöms efter graden av teorianknytning och självständighet, tydlighet och utförlighet i argumentationen. Ett fullgott svar borde vara minst en sida långt, men inte mer än två. Som mest ges här 10 poäng.

En vanlig vägledande princip kring djurförsök brukar kallas för “The Three Rs”. Så här kan principen sammanfattas:

Replace the use of animals with alternative techniques, or avoid the use of animals altogether.

Reduce the number of animals used to a minimum, to obtain information from fewer animals or more information from the same number of animals.

Refine the way experiments are carried out, to make sure animals suffer as little as possible. This includes better housing and improvements to procedures which minimize pain and suffering and/or improve animal welfare.

Din uppgift är att knyta “The Three Rs” till minst en etisk teori om djurförsök. Hur kan den underliggande argumentationen lyda? Diskutera “The Three Rs” kritiskt och presentera minst ett argument som skulle stödja en annan princip.